

Unge romfolk i landsbyen Somcuta Mica bygger hus av halm, fra utstillingen «Rom for rom».

BEGGE FOTO: HARALD MEDBØE

Den andre siden av rom

Fotografen Harald Medbøe viser andre sider ved romfolket i den nye fotoutstillingen «Rom for rom». Fotografen jobber også tett sammen med romfolk på hjemmebane i Romania.

■ REIDAR SPIGSETH

– Det vil komme romfolk til Norge også i år. Da er det fint at Folk er folk gjør noe her. Denne organisasjonens arbeid er en del av denne utstillingen, blant annet med bilder av hva de har gjort her i Oslo, sier Harald Medbøe.

ROM FOR FOLK

Fotografen har jobbet tett med romfolk i flere land i over ti år. I 2006 ga han ut boka «Rrom. Sigøynerreiser», med bilder og historier fra reiser i Romania. Romfolket omtaler gjerne seg selv som rrom.

De nye bildene på utstillingen er blant annet fra Somcuta Mare, en romlandsby med 1.000 innbyggere, hvor Medbøe er delaktig i et økoprosjekt. Målet er å gi romfolket som bor der arbeid og bedre livsgrunnlag.

– Jeg tror det er viktig å gjøre noe i Romania. Det er en

fattigdom der som nordmenn ikke ser og dermed ikke kan fatte. Samtidig må ting gjøres på den rette måten. Vi kan ikke bare buse inn i en landsby og si at «her skal vi hjelpe dere». Så det ligger en sjelden menneskelig kontakt i bunnen her, sier Medbøe.

DUGNAD

Med på dugnadsprosjektet hans er Hurdal Økolandsby, som lærer romfolk å dra nytte av naturressursene de har rundt seg.

– Vi begynte samarbeidsprosjektet i fjor, med byggingen et av et selvberende halmhus, og fortsetter til sommeren. Dette handler om å etablere økoløsninger for bygging av bolighus, varme og sanitæranlegg. Romanipe-prosjektet vårt kan skape arbeidsplasser. Arbeidsløsheten er et stort problem i Romania. 80 prosent av romfolk har ikke fast jobb. De er sesongarbeidere, hvis de har

jobber i det hele tatt. Vi samarbeider med læreren i landsbyens skole. Jeg har kjent ham i ti år. Han tjener 50 kroner måneden som lærer i Romania. Da kan man skjønne hvorfor folk som er uten jobb, reiser hit for å sitte på gata og tjene 30 kroner dagen, sier Medbøe.

DIALOG

Utstillingen «Rom for rom» arrangeres i Kafé Saba, Kirkens Bymisjons bydelskafé på Grønland. Tanken bak utstillingen er å bidra til å gi nordmenn et annet møte med romfolk, forteller avdelingsleder Cecile Campos.

– Kirkens Bymisjon forsøker å bidra til en god dialog om utfordringene som rom opplever i møtet med det norske samfunnet, sier Campos.

– Utstillingen med Harald Medbøes bilder viser andre sider av dette folket enn den vi opplever i gatebildet og i media. Prosjektet han er med på, er kjempespennende. Det gir

muligheter for andre inntektsmuligheter lokalt og er med på å skape forståelse her for deres behov og utfordringer. En utstilling som dette er en mulighet for nordmenn og romfolk til å møtes, få problematikken ned på et menneske-til-menneske-plan. Selv om vi passerer romfolk på gaten hver dag, er det ikke mange av oss som virkelig møter dem. Dette er godt tidspunkt for å gå videre i dialogen. Og bildene til Harald Medbøe er virkelig flotte, sier Campos.

HISTORISKE ÅRSAKER

Harald Medbøes interesse for romfolket har både historiske og personlige årsaker.

– Jeg har reist der mye, fordi min mor ble født i Romania. Jeg er kvart rumensk, ikke rom, men rumensk adel. På min tredje reise i landet fant jeg ut at min slekt ble reddet av sigøynere i 1603. Nå gjør jeg gjengjeld, på en måte, sier Medbøe.

Han er glad for at organisa-

Portrett av en jente fra Craiova i Romania, fra utstillingen «Rom for rom».

sjonen Folk er folk er aktiv i flere norske byer.

– Europa har en romproblematikk som kan gi næring til fascisme og hanemarsjgående folk igjen, så her må man gjøre et eller annet. Spørsmålet er hva romfolk som kommer til Norge skal gjøre kommende sesong. Jeg er glad vi har vaktbikkjer som Folk er folk som passer litt på. Romfolk opplever at folk utkledd i uniform dunker i bilene de sover i om natta og ber dem dra hjem. Det skjer en del dårlige ting her.

reidar.spigseth@dagsavisen.no

«Europa har en romproblematikk som kan gi næring til fascisme og hanemarsjgående folk igjen.»

Harald Medbøe, fotograf